

Viridis
Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

Januari 2019

NATUURTOETS

Delftweg en Rotterdamseweg, De Zweth

In opdracht van: Kragten
Projectnummer: 2019-006

© 2019 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg

T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 820598215B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: A. (Axel) Buijs
Veldonderzoek: A. (Axel) Buijs & R. (Renée) van Toor
Foto's: A. (Axel) Buijs

Foto voorblad: Zicht op de Delftse Schie en Rotterdamseweg,
De Zweth

Projectnummer: 2019-006
Wijze van citeren: Buijs, A., 2018. Natuurtoets Delftweg en Rotterdamseweg, De Zweth, Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2019-006.

In opdracht van: Kragten
Contactpersoon: Dhr. J.H.M. (Jeroen) Heijmans

Status: 04-02-2019
Ondertekening: R. (Renée) van Toor

Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2019, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

A. (Axel) Buijs

NATUURTOETS

Delftweg en Rotterdamseweg, De Zweth

In opdracht van: Kragten

Inhoud

Samenvatting	1	4.3 Analyse	11
1 Inleiding	2	5 Soortbescherming: resultaten en effectbeoordeling	12
1.1 Aanleiding en context	2	5.1 Vaatplanten	12
1.2 Onderzoeksvragen	2	5.2 Grondgebonden zoogdieren	12
1.3 Leeswijzer	3	5.3 Vleermuizen	13
2 Plangebied en werkzaamheden	4	5.4 Vogels	14
2.1 Beschrijving van het plangebied	4	5.5 Vissen	14
2.2 Beschrijving van de werkzaamheden	4	5.6 Amfibieën	15
3 Wettelijk kader en beschermde soorten	6	5.7 Reptielen	15
3.1 Wettelijk kader	6	5.8 Ongewervelden	15
3.2 Wet natuurbescherming	6	6 Gebiedsbescherming: effectbeoordeling	17
3.2.1 Natura 2000-gebieden	6	6.1 Natura 2000	17
3.2.2 Soortbescherming	6	6.2 NNN	17
3.2.3 Vogellijst	8	7 Conclusie en advies	18
3.2.4 Zorgplicht	8	7.1 Beantwoording onderzoeksvragen	18
3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling	8	7.2 Mitigerende maatregelen	19
3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8	7.3 Conclusie	19
3.5 Beschermde houtopstanden	9	8 Bronnen	20
3.6 Conclusie benodigd onderzoek	9	8.1 Literatuur	20
4 Onderzoeksmethode	11	8.2 Websites	20
4.1 Literatuuronderzoek	11	Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen	21
4.2 Veldonderzoek	11		

Samenvatting

Hoogheemraadschap van Delfland is voornemens om de oevers van de waterkering te versterken middels het plaatsen van een stalen damwand. Daarnaast wordt een aantal woningen aan de 'Schie-kant' van de Delftweg op de gemeentelijke riolering aangesloten. Deze werkzaamheden kunnen negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

In dit kader heeft Kragten, die onder andere zorg draagt voor de ecologie in dit project, aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het (potentieel) voorkomen van beschermde plant- en diersoorten middels een verkennend natuurwaardenonderzoek. Daarnaast is beoordeeld of de ingreep een negatief heeft op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland).

Indien er bomen, struiken, heggen en/of takkenhopen verwijderd worden heeft dit mogelijk een verstorend effect op potentieel aanwezige broedgevallen van huismus en algemene broedvogels. Bovendien kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels vernietigd worden. Ook kan het uitvoeren van de werkzaamheden een verstorend effect hebben op voorbij vliegende en foeragerende vleermuizen. Het is daarom van belang om het eventuele verwijderen van 'groen' buiten het broedseizoen, dat globaal loopt van half maart tot eind augustus, uit te voeren. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen is het van belang om, in de periode van 1 maart t/m 30 oktober, de werkzaamheden overdag uit te voeren.

Tabel 1 | Samenvatting effecten en vervolgstappen per aangetroffen of verwachte soortgroep

Soortgroep	Effecten?	Vervolgstappen?
Huisumus	Mogelijk	Verwijderen 'groen' buiten het broedseizoen
Algemene broedvogels	Mogelijk	Verwijderen 'groen' buiten het broedseizoen
Vleermuizen	Mogelijk	Werken in daglichtperiode

Gezien de afstand (11 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de werkzaamheden zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uit te sluiten. Het plangebied ligt geheel buiten het NNN. Effecten op het NNN zijn uit te sluiten.

Negatieve effecten op beschermde soorten zijn uit te sluiten, mits er een aantal mitigerende maatregelen wordt getroffen (paragraaf 7.2). Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of het NNN zijn uit te sluiten. Er hoeft geen aanvullend soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd. Ook is het niet nodig om een voortoets of een 'Nee, tenzij'-toets uit te voeren. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk om de werkzaamheden in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Uit de periodieke toetsing van Hoogheemraadschap van Delfland blijkt dat de regionale waterkering langs de Delftse Schie bij De Zweth niet voldoet aan de hoogtenormen. In dit kader is het hoogheemraadschap voornemens om de oevers van de waterkering te versterken middels het plaatsen van een stalen damwand. Daarnaast wordt een aantal woningen aan de 'Schie-kant' van de Delftweg op de gemeentelijke riolering aangesloten. Mogelijk dienen er bomen, struiken, heggen of andere groene elementen verwijderd te worden ten behoeve van het uitvoeren van de werkzaamheden.

Het plaatsen van de damwand en de werkzaamheden die gepaard gaan met het aansluiten van de woningen op het riool kunnen negatieve effecten veroorzaken op het plaatsse voorkomende beschermde soorten¹. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

In dit kader heeft Kragten, die onder andere zorg draagt voor de ecologie in dit project, aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het (potentieel) voorkomen van beschermde plant- en diersoorten middels een verkennend natuurwaardenonderzoek. Daarnaast zal beoordeeld worden of de ingreep een (mogelijk) negatief heeft op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland).

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft de natuurtoets antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

Soortbescherming

- Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?
- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?
- Is het noodzakelijk om voor het onderdeel soortbescherming een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Gebiedsbescherming

- Zijn er negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van één of meerdere Natura 2000-gebieden (inclusief externe werking)?
- Is een Voortoets, Verslechteringstoets en/of een Passende Beoordeling nodig?
- Zijn er negatieve effecten te verwachten op gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland?
- Is het uitvoeren een 'Nee, tenzij-toets' noodzakelijk?
- Is het noodzakelijk om voor het onderdeel gebiedsbescherming een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

---

¹ Beschermde soorten: alle onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten in de provincie Zuid-Holland.

1.3 Leeswijzer

In de rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland kort benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in respectievelijk hoofdstuk 5 en hoofdstuk 6 de onderzoeksresultaten voor soortbescherming en gebiedsbescherming gepresenteerd (inclusief effectbeoordeling). De conclusie en het advies zijn in hoofdstuk 7 beschreven. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 8 opgenomen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is aan de noordoostelijke oever van de Delftse Schie gelegen, in De Zweth. Het gaat om het gedeelte van de oever dat loopt van de Delftweg nr. 333 tot en met de Rotterdamseweg nr. 480. Daarnaast zijn de woningen en tuinen aan de 'Schie-kant' van de Delftweg binnen het plangebied gelegen. In een aantal tuinen zijn bomen, struiken en heggen aanwezig.

De oever heeft momenteel een 'harde' en steile wand, gedeeltelijk bestaand uit houten beschoeiing en gedeeltelijk bestaand uit een stenen wand. Ten zuiden van het plangebied is de oever meer natuurvriendelijk en is een faunavoorziening voor amfibieën aanwezig.

2.2 Beschrijving van de werkzaamheden

Om de oevers van de waterkering langs de Delftse Schie te versterken wordt er een stalen damwand geplaatst. Daarnaast wordt een aantal woningen aan de 'Schie-kant' van de Delftweg op de gemeentelijke rio-lering aangesloten, waarvoor de bestrating gedeel- telijk zal moeten worden opgebroken. Mogelijk dienen er een aantal bomen of struiken gerooid te worden in verband met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Figuur 2.1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied. Afbeelding 2.1 t/m 2.6 geeft een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 2.1 | Overzichtskartaal plangebied en omgeving

Afbeelding 2.1 | Zuidelijkste punt van de oever waar damwand wordt geplaatst

Afbeelding 2.2 | Dichte heg Delftweg

Afbeelding 2.3 | Tuin met wilgen en takkenril

Afbeelding 2.4 | Oever Delftweg met o.a. berkenbomen

Afbeelding 2.5 | Faunavoorziening Delftweg

Afbeelding 2.6 | Overgang harde oever naar meer natuurlijke oever, zuidpunt plangebied.

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Wettelijk kader

De natuurwetgeving voor Nederland is per 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft als doel bescherming, herstel en ontwikkeling van natuur zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de Provincies. Deze decentralisatie houdt in dat de provincies nu o.a. verantwoordelijk zijn voor het toetsen van ontheffingsaanvragen. RVO blijft wel het bevoegd gezag voor het verlenen van ontheffing of vrijstellingen voor activiteiten en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk.

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

3.2 Wet natuurbescherming

Binnen de wet zijn de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden, soortbescherming en houtopstanden als afzonderlijke hoofdstukken opgenomen, waardoor de wet via duidelijke en eenvoudige regels voorziet in een heldere implementatie van de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen.

3.2.1 Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten of activiteiten in en/of in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet

mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergunningsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Oude Maas' ligt op een afstand van ruim 11 kilometer. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat er negatieve effecten ten aanzien van het Natura2000-gebied optreden.

Het is daarom niet noodzakelijk om een voortoets t.b.v. een habitattoets in het kader van Natura 2000 uit te voeren.

3.2.2 Soortbescherming

Het hoofdstuk 'Soortbescherming' uit de Wet natuurbescherming bestaat uit drie aparte beschermingsregimes, ook wel de passieve soortbescherming genoemd: 1) de Vogelrichtlijn; 2) de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en; 3) nationaal beschermde soorten. Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden en wettelijke belangen voor een ontheffingsaanvraag.

Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen van vogels;
2. opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
3. eieren rapen en onder zich hebben;
4. opzettelijk verstoren van vogels;
5. het verbod onder 4) is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.3, lid 4:

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten;
6. het selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van bepaalde vogels.

Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen;
2. opzettelijk verstoren;
3. opzettelijk vernielen of rapen eieren;
4. opzettelijk beschadigen of vernielen voortplantings- of rustplaatsen;
5. opzettelijk plukken of vernielen planten.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 3.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.8, lid 5:

1. ter bescherming van flora en fauna, en instandhouding van natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wettelijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of de daartoe benodigde kweek;
5. op selectieve wijze een aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.

Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A gelden de volgende verbodsbepalingen:

- a. opzettelijk doden of vangen;
- b. opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Voor vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B gelden de volgende verbodsbepalingen:

- c. in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.10, lid 2:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b. ter voorkoming van schade of overlast;
- c. ter beperking van de omvang van populaties;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- h. in het algemeen belang.

Actieve soortbescherming

Naast de passieve soortbescherming zijn provincies wettelijk verplicht om soorten te beschermen middels de Natuurvisie (artikel 1.7) en de actieve soortbescherming (artikel 1.12). In het kader van deze actieve bescherming kunnen de provincies de lijst met beschermde soorten uitbreiden en/of gebieden aanwijzen waarvoor een extra inspanning nodig is om de staat van instandhouding van populaties te behouden of te herstellen.

3.2.3 Vogellijst

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1). De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader 3.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

3.2.4 Zorgplicht

Voor alle Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten (mét en zonder beschermstatus) is de zorgplicht van kracht (artikel 1.11). De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt aan Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurmonumenten en in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving dergelijke handelingen achterwege laat, mitigerende maatregelen neemt of compenserende maatregelen neemt.

3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling

Het is mogelijk om voor de in de Wet natuurbescherming vermelde verboden een ontheffing of vergunning aan te vragen. Er kan alleen een ontheffing verleend worden als er aan drie criteria is voldaan:

- Er is geen alternatieve bevredigende oplossing mogelijk;
- Er moet sprake zijn van een wettelijk belang behorend bij het artikel dat overtreden wordt;
- Er mag geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de populatie plaatsvinden.

Vrijstelling

Het is niet altijd nodig om een ontheffing aan te vragen wanneer er gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten optreden. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden indien strikt en aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Landbouw,

Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht blijft ook bij het werken via een gedragscode onverminderd van kracht. Naast de gedragscode is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling te krijgen (artikel 3.11). Deze ministeriële regelingen zijn opgesteld door Gedeputeerde Staten als vrijstellingslijsten. Zie Bijlage A voor een overzicht voor de vrijgestelde soorten. In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten van de vrijstellingslijst.

Gezien de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten niet uit te sluiten. Dit betekent dat er mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden. Een Quickscan Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken (NNN). Het NNN is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. Het vormt een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen deze gebieden. Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot het NNN. De planologische verankering van het NNN vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen geheel of gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden en een bestemmingsplan wijziging moet worden doorgevoerd en/of negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden dient altijd een 'Nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd. Hierin wordt beoordeeld of er als gevolg van de voorgenomen maatregelen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden.

Voor onderhavig project is het uitvoeren van een 'Nee, Tenzij'-toets niet nodig, omdat het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt.

3.5 Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet). Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Alle provincies hebben verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Sommige provincies hebben ook beleidsregels vastgesteld waarin bijvoorbeeld is aangegeven wanneer een kapverbod wordt opgelegd.

De Wet natuurbescherming beschermt geen houtopstanden binnen de bebouwde kom. Waar de grens van de “bebouwde kom Wet natuurbescherming” ligt, wordt bepaald door de gemeenteraad. Dit valt vaak min of meer gelijk met de ‘bebouwde kom Verkeerswet’, maar kan afwijken. Binnen de bebouwde kom geldt meestal een kapverbod op grond van de algemene plaatselijke verordening (APV) of een gemeentelijke bomenverordening. Daarnaast kunnen gemeenten ook regels stellen voor bomen buiten de bebouwde kom, bijvoorbeeld in een bestemmingsplan.

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waar de regels van de Wet natuurbescherming op van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vanuit de Wet natuurbescherming vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Aangezien het plangebied binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Rotterdam en de gemeente Midden-Delftland ligt geldt hier de APV. Er geldt mogelijk een kapverbod, waarvoor een vergunning aangevraagd dient te worden bij de gemeente. De opdrachtgever dient hier zelf zorg voor te dragen.

3.6 Conclusie benodigd onderzoek

Voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden is het noodzakelijk de volgende toetsingen uit te voeren:

- Quickscan Wet natuurbescherming;

In onderhavig rapport worden de kaders, uitvoering, resultaten en effectbeoordeling van deze toets beschreven.

Kader 3.1 | Jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hiermee is de ecologische waarde van het plangebied door middel van een literatuuronderzoek en een veldinventarisatie onderzocht. Op deze manier wordt het voorkomen van beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming bepaald. Daarnaast is beoordeeld of de geplande werkzaamheden (mogelijk) een effect heeft op beschermde gebieden. De gebruikte onderzoeksmethoden worden hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden. Tijdens het veldbezoek is speciale aandacht besteed aan het mogelijke voorkomen van deze soorten. Daarnaast is de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden (Natura 2000 en het NNN) bepaald en, in combinatie met de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep, is beoordeeld of er een effect op deze gebieden te verwachten is.

4.2 Veldonderzoek

Naast het literatuuronderzoek heeft Ecologisch Adviesbureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 17-01-2019. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement* beoordeeld of in en rond het plangebied beschermde soorten voorkomen.

Er is eveneens beoordeeld of voor beschermde soorten geschikt leefgebied aanwezig is. Daarnaast is gekeken of aanvullend specialistisch onderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van beschermde soorten en effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen.

4.3 Analyse

De uit het literatuuronderzoek en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geanalyseerd om na te gaan of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen (art. 3.1, 3.5 of 3.10) van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer blijkt dat er mogelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten kunnen ondervinden van de plannen is dit beschreven. Wanneer mogelijk worden alternatieven aangeboden om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. Indien het voorkomen van de soorten en/of de negatieve effecten nader onderzoek behoeft, wordt dit aangegeven in de toetsing. Naast soortbescherming is er beoordeeld of er als gevolg van de ruimtelijke ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden en eventueel welke alternatieven er mogelijk zijn of welke mitigerende maatregelen nodig zijn om negatieve effecten te voorkomen.

5 Soortbescherming: resultaten en effectbeoordeling

Hieronder worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

5.1 Vaatplanten

Tijdens het veldonderzoek zijn er geen beschermde vaatplanten waargenomen (de winterperiode is hiervoor overigens niet ideaal). Ook op basis van de verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid is niet te verwachten dat beschermde vaatplanten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het plangebied is sterk gecultiveerd en bestaat voornamelijk uit steile (verharde) oevers, verhard oppervlakte en tuinen. In de omgeving van het plangebied zijn vooral intensief beheerde graslanden aanwezig.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde vaatplanten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde vaatplanten.

Conclusie

Voor de soortgroep vaatplanten geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er hoeven geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden;
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Vanuit de literatuurgegevens is enkel het voorkomen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals de bosmuis, dwergmuis en egel. Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Ook sporen die duiden op de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals uitwerpselen, latrines, graafsporen of voetdrukken, zijn niet aangetroffen. Dergelijke beschermde soorten (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten) worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en het sterk gecultiveerde en grotendeels verharde karakter van het plangebied niet verwacht.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde grondgebonden zoogdieren (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten als bosmuis en egel) in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde grondgebonden zoogdieren. Wel moet rekening worden gehouden met de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).

Conclusie

Voor de soortgroep grondgebonden zoogdieren geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er hoeven geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden;
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.3 Vleermuizen

Op basis van het literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden, zoals de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Vaste verblijfplaatsen

In de woningen binnen het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten aanwezig, zoals de gewone dwergvleermuis of de laatvlieger. Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats hebben in spouwmuren, onder dakpannen, achter boeiboorden en allerlei andere plekken in een woning die voor hen bereikbaar zijn.

De bomen binnen het plangebied zijn niet geschikt voor de verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten, zoals de rosse vleermuis of watervleermuis. De bomen zijn allen vrij jong, hebben een kleine diameter en geschikte holten, spleten en loszittende schors ontbreken. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen binnen het plangebied worden uitgesloten.

Vliegroutes

De meeste vleermuissoorten maken gebruik van lijnvormige structuren om zich te verplaatsen, zoals bomenrijen, gebouwen en watergangen. Een soort als de rosse vleermuis is in veel mindere mate afhankelijk van zulke structuren om zich te kunnen verplaatsen. De Schie, de oevers en mogelijk ook de bebouwing langs de Delftweg zijn geschikt als vliegroute.

Foerageergebied

Het is waarschijnlijk dat er in het plangebied door vleermuizen wordt gefoerageerd, met name langs die delen van de oever waar bomen en/of struiken aanwezig zijn.

Effectbeoordeling

Mogelijk zijn er in de woningen binnen het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De woningen binnen het plangebied blijven intact, het is daarom uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten vernietigd worden. Er worden enkel werkzaamheden uitgevoerd in de omgeving

van de woningen, zoals het aanleggen van de stalen damwand, het openwerken van de bestrating om de riolering te kunnen aansluiten en mogelijk het verwijderen van bomen of struiken. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen worden uitgesloten. De kap van bomen zal dan ook geen vernietiging van verblijfplaatsen van vleermuizen betekenen.

De lijnvormige structuren die mogelijk als vliegroute dienen voor vleermuizen blijven behouden. Het is uit te sluiten dat er door de ingreep een vliegroute verdwijnt of wezenlijk wordt aangetast.

Het is mogelijk dat door het kappen van bomen en het verwijderen van struiken, hetgeen eventueel dient te gebeuren om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren, de kwaliteit van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen licht zal afnemen. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied. Daarnaast ligt direct ten zuiden van het plangebied het crematorium Hofwijk en het bosrijke gebied van Noord-Kethel. Deze gebieden kennen een afwisseling van bomen en open gebied en zijn daarmee zeer geschikt als belangrijk foerageergebied. Het is uit te sluiten dat er door de ingreep essentieel of belangrijk foerageergebied van vleermuizen zal verdwijnen.

Het is uit te sluiten dat er verblijfplaatsen, een vliegroute of essentieel foerageergebied van vleermuizen vernietigd zal worden door de ingreep, maar verstoring van foeragerende en langs vliegende vleermuizen is niet geheel uit te sluiten. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen dienen mitigerende maatregelen genomen te worden (zie paragraaf 7.2).

Conclusie

Voor de soortgroep vleermuizen geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er dienen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden (paragraaf 7.2);
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.4 Vogels

Vanuit de literatuur zijn er binnen het plangebied en haar ruime omgeving waarnemingen bekend van algemene broedvogels zoals de fitis en zwartkop, maar ook van soorten met een jaarrond beschermd nest. Dit zijn de boomvalk, buizerd, havik, kerkuil, ooievaar, ransuil, slechtvalk en de gebouwbewonende soorten huismus en gierzwaluw.

Tijdens het veldbezoek zijn de bomen en struiken in het plangebied geïnventariseerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten of de potentiële geschiktheid voor jaarrond beschermde nestplaatsen. Er zijn geen (restanten van) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Daarbij zijn de binnen het plangebied aanwezige bomen niet geschikt voor jaarrond beschermde nestplaatsen, aangezien zij allen vrij jong en iel zijn, met een beperkte hoogte en diameter. Bovendien groeien zij allen in de tuinen behorende bij de woningen, waardoor zij relatief veel verstoring zullen kennen van de menselijke bewoners.

Tijdens het veldbezoek zijn er op meerdere locaties binnen het plangebied huismussen gehoord. Elementen als de dichte heggen en struiken maken een aantal tuinen geschikt als onderdeel van het leefgebied van de huismus. De huizen lijken voor de huismus ook geschikt voor het hebben van een nestplaats. Hetzelfde geldt voor de gierzwaluw; het is niet uit te sluiten dat gierzwaluwen hun nestlocatie hebben in één of meerdere woningen binnen het plangebied.

Effectbeoordeling

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nestplaatsen in de aanwezige bomen kan worden uitgesloten, aangezien deze niet zijn aangetroffen, maar ook omdat de bomen zeer ongeschikt zijn voor dit type nestplaatsen. Ten aanzien van de jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw geldt dat deze in de woningen niet zijn uit te sluiten. Bovendien zijn er tijdens het veldbezoek meerdere huismussen vastgesteld binnen het plangebied. De woningen binnen het plangebied blijven intact, het is daarom uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en gierzwaluw vernietigd worden. Er worden enkel werkzaamheden uitgevoerd in de omgeving van de woningen, zoals het aanleggen van de stalen damwand, het openwerken van de bestrating om de

riolering te kunnen aansluiten en mogelijk het verwijderen van bomen of struiken

Voor het gehele plangebied geldt dat er algemene broedvogels tot broeden kunnen komen. Dit geldt zowel voor de tuinen (bijv. merel of roodborst), de woningen zelf (bijvoorbeeld kauw of spreeuw) en de oever (bijv. meerkoet of wilde eend). In tegenstelling tot de jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw geldt voor de algemene broedvogels dat de werkzaamheden mogelijk wel leiden tot een vernietiging van de nestplaats, bijvoorbeeld bij bomenkap of het verwijderen van struiken.

Het is uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nestplaatsen worden vernietigd door de ingreep. Mogelijk dat er door de uitvoering van de werkzaamheden wel nesten van algemene broedvogels worden vernietigd. Voor zowel de nesten van de huismus en de nesten van algemene broedvogels geldt dat de werkzaamheden mogelijk een verstoring effect hebben. Om vernietiging van de nesten van algemene broedvogels en de verstoring van (jaarrond beschermde) nestplaatsen te voorkomen dienen mitigerende maatregelen genomen te worden (zie paragraaf 7.2).

Conclusie

Voor de soortgroep vogels geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er dienen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden (paragraaf 7.2);
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.5 Vissen

Er zijn vanuit de literatuurgegevens geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten. De Delftse Schie is een grotere, diepere watergang en is geen geschikt leefgebied van de grote modderkruiper. Beschermde vissen worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde vissoorten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de

voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde vissoorten.

Conclusie

Voor de soortgroep vissen geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er hoeven geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden;
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.6 Amfibieën

Vanuit de literatuurgegevens is enkel het voorkomen bekend van beschermde amfibieën waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, namelijk de bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen amfibieën aangetroffen, echter is dit gezien de winterperiode niet veelzeggend. Het is dan ook niet uit te sluiten dat vrijgestelde soorten zoals de bastaardkikker aanwezig zijn in het plangebied, bijvoorbeeld bij de oevers van de Schie. Het is daarnaast mogelijk dat soorten als de bruine kikker en gewone pad zich in de winter ophouden in takkenbossen of onder losse stenen die zich in de tuinen van de woningen aan de Delftweg bevinden.

Beschermde soorten amfibieën (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten) worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en het sterk gecultiveerde en grotendeels verharde karakter van het plangebied niet verwacht. Geschikte oevers, watergangen of poelen ontbreken in het plangebied. In de omgeving is ook geen geschikt voortplantingswater aanwezig (de verspreidingsgegevens indachtig) voor niet vrijgestelde beschermde amfibieën soorten, waardoor voor deze soorten land- of winterhabitat in het plangebied is uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde grondgebonden amfibieën (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten als bruine kikker en gewone pad) in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde grondgebonden amfibieën. Wel

moet rekening worden gehouden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11, Wet natuurbescherming).

Conclusie

Voor de soortgroep amfibieën geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er hoeven geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden;
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.7 Reptielen

In het plangebied zijn geen beschermde soorten reptielen aangetroffen, echter is dit gezien de winterperiode niet veelzeggend. In het plangebied ontbreekt voor reptielen geschikt biotoop geheel, enkel zou op basis van de terreingesteldheid mogelijk de ringslang verwacht kunnen worden. Het verspreidingsgebied van de ringslang bevindt zich een stuk naar het oosten, met een concentratie rondom plaatsen als Gouderak, Gouda, Boskoop en Alphen aan den Rijn. Op basis van de bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid kunnen reptielen worden uitgesloten binnen het plangebied of haar directe omgeving (NDFP, januari 2019).

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde reptielen in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde reptielen.

Conclusie

Voor de soortgroep reptielen geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er hoeven geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden;
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.8 Ongewervelden

In het plangebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden aangetroffen. Dergelijke soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (NDFP,

januari 2019). Strikt beschermde ongewervelden als dagvlinders en libellen stellen specifieke eisen aan hun biotoop. In het grotendeels verharde plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde ongewervelden in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde ongewervelden.

Conclusie

Voor de soortgroep ongewervelden geldt:

- Er is geen aanvullend onderzoek nodig;
- Er hoeven geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen te worden;
- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

6 Gebiedsbescherming: effectbeoordeling

Hierna worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek voor het onderdeel gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming besproken. Daarbij is voor zowel Natura 2000 als het NNN een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn en, indien van toepassing, of verdere toetsing noodzakelijk is en/of mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

6.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Oude Maas' ligt op een afstand van ruim 11 kilometer.

Effectbeoordeling

Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat er negatieve effecten ten aanzien van het Natura 2000-gebied optreden.

Conclusie

Het is niet noodzakelijk om een voortoets t.b.v. een habitattoets in het kader van Natura 2000 uit te voeren aangezien er geen negatieve effecten op een Natura 2000 gebied optreden.

6.2 NNN

Het plangebied ligt geheel buiten het NNN. Wel grenst het plangebied aan de oost- en zuidoostkant aan het NNN (zie figuur 6.1). Dit is de locatie waar de fauna-voorzieningen bij de Delftweg aanwezig zijn en het weidegebied verbinden met de oevers van de Schie.

Figuur 6.1 | Ligging NNN (lichtgroen) ten opzichte van plangebied (rood omlijnd).

Effectbeoordeling

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied dat onderdeel is van het NNN dienen getoetst te worden indien een ruimtelijke ingreep geheel of gedeeltelijk binnen de begrenzing ligt van het NNN. In tegenstelling tot Natura 2000 kent het NNN geen zogenaamde 'externe werking'. Het plangebied ligt geheel buiten het NNN, negatieve effecten zijn daarom niet aan de orde. Het is wel van belang dat de ingreep geen ruimtebeslag heeft op het NNN, bijvoorbeeld voor het tijdelijk plaatsen van bouwmaterialen.

Conclusie

Voor onderhavig project is het uitvoeren van een 'Nee, Tenzij'-toets niet nodig omdat het plangebied geheel buiten de begrenzing van het NNN ligt. Wel dient gewaarborgd te zijn dat er ten behoeve van de werkzaamheden geen ruimtebeslag plaatsvindt op het aangrenzende NNN-gebied. Hiervoor dienen de mitigerende maatregelen die zijn opgesteld in paragraaf 7.2.

7 Conclusie en advies

7.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

Soortbescherming

- *Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?*

Ja, in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn broedgevallen van algemene broedvogels in bomen, struiken, heggen en takkenhopen en in de woningen niet uit te sluiten. In de woningen zijn jaarrond beschermde nesten van de huismus en gierzwaluw niet uit te sluiten.

Daarnaast is het aannemelijk dat vleermuizen in het plangebied verblijfplaatsen hebben en dat zij het plangebied gebruiken om te foerageren.

- *Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?*

Het is niet uit te sluiten dat de broedgevallen van algemene broedvogels en huismussen verstoord worden wanneer er bomen gekapt worden of groene structuren als struiken, heggen of takkenhopen worden verwijderd. Voor broedgevallen van algemene broedvogels geldt bovendien dat deze werkzaamheden kunnen leiden tot een vernietiging van het in gebruik zijnde nest.

Het is uit te sluiten dat er door de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen vernietigd worden. Wel is het mogelijk dat de werkzaamheden leiden tot een verstoring (door verlichting) van langs vliegende en foeragerende vleermuizen.

- *Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?*

Ja, verstoring van broedgevallen van algemene broedvogels en huismussen en de vernietiging van in gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels is uit te sluiten door bomen, struiken, heggen en takkenhopen buiten het broedseizoen (dat globaal loopt van half maart – eind augustus) te verwijderen.

Voor verstoring van vleermuizen geldt dat dit voorkomen kan worden door de werkzaamheden overdag uit te voeren (periode van half uur na zonsopkomst tot half uur voor zonsondergang).

- *Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?*

Nee, aangezien het uitgesloten is dat verblijfplaatsen van vleermuizen of de jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en gierzwaluw vernietigd worden door het uitvoeren van de werkzaamheden.

- *Is het noodzakelijk om voor het onderdeel soortbescherming een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?*

Nee, aangezien negatieve effecten op beschermde soorten uit te sluiten zijn mits de mitigerende maatregelen uit paragraaf 7.2 worden getroffen.

Gebiedsbescherming

- *Zijn er negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van één of meerdere Natura 2000-gebieden (inclusief externe werking)?*

Nee, gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand (11 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten uit te sluiten.

- *Is een Voortoets, Verslechteringstoets en/of een Passende Beoordeling nodig?*

Nee.

- *Zijn er negatieve effecten te verwachten op gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland?*

Nee, aangezien het plangebied geheel buiten de NNN gelegen is. Het is wel van belang om geen ruimtebeslag te hebben binnen het aangrenzende NNN-gebied, bijvoorbeeld voor het opslaan van materieel en bouw materiaal ten behoeve van het uitvoeren van de werkzaamheden.

- *Is het uitvoeren een 'Nee, tenzij-toets' noodzakelijk?*

Nee, omdat het plangebied geheel buiten de begrenzing van het NNN ligt.

- *Is het noodzakelijk om voor het onderdeel gebiedsbescherming een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?*

Nee, omdat op zowel Natura 2000-gebieden als het NNN negatieve effecten uit te sluiten zijn.

7.2 Mitigerende maatregelen

Indien de beschreven mitigerende maatregelen in acht worden genomen, is er geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het betreft de volgende mitigerende maatregelen:

- Het kappen van bomen, verwijderen van struiken, heggen en takkenbossen dient buiten het broedseizoen, dus buiten de periode van 15 maart tot eind augustus, uitgevoerd te worden.
  - Indien het noodzakelijk is om bomen, struiken en/of takkenbossen binnen het algemene broedseizoen te verwijderen dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd. Indien broedgevallen aanwezig zijn, dienen de kap- en snoeiwerkzaamheden te worden uitgesteld tot de aanwezige nesten zijn verlaten. Wanneer er geen broedgevallen aanwezig zijn, dan kan met het verwijderen van bomen, struiken en/of takkenbossen worden aangevangen.

- De werkzaamheden dienen, in de periode van 1 maart t/m 30 oktober, in de daglichtperiode (tussen een half uur na zonsopkomst tot een half uur voor zonsondergang) te worden uitgevoerd.

- Indien werkzaamheden toch 's avonds of 's nachts worden uitgevoerd dient er gebruik gemaakt te worden van verlichting met aangepast armatuur, waardoor de lichtbron gebundeld wordt en naar beneden schijnt. Uitstraling van licht naar boven en de omgeving toe wordt zodoende voorkomen.

- Er vindt geen ruimtebeslag op het nabijgelegen NNN-gebied plaats (zie ook Figuur 6.1). Dit betekent dat er geen bouwmaterialen of materieel geplaatst wordt of andere activiteiten ten behoeve van het uitvoeren van de werkzaamheden binnen het NNN plaatsvinden. Eventueel kan de begrenzing van het NNN in het veld gemarkeerd worden.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming). Om invulling te geven aan deze zorgverplichting zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk:

- Werkzaamheden in het plangebied dienen met de minste schade voor aanwezige planten en dieren uitgevoerd te worden;
- De werkzaamheden dienen vanuit één richting te worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren de tijd hebben voor de werkzaamheden uit te vluchten naar een nieuwe leefomgeving;
- Daarnaast dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van bestaande wegen en paden.

7.3 Conclusie

Met inachtneming van de beschreven mitigerende maatregelen, zijn negatieve effecten van de voorgenoemen ingreep op beschermde soorten uitgesloten. Er is geen aanleiding tot het uitvoeren van nader onderzoek.

In het plangebied geldt de APV van de gemeente Rotterdam en de gemeente Midden-Delftland. De bomen in het plangebied zijn mogelijk vergunning plichtig. In dat geval dient er, indien er bomen gekapt worden, bij de gemeente een kapvergunning te worden aangevraagd. De opdrachtgever dient hier zelf zorg voor te dragen.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

8.2 Websites

Verspreidingsatlas planten
Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen

Tabel 1 | Overzicht vrijgestelde soorten Provincie Zuid-Holland

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Zoogdieren	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Zoogdieren	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex areneus</i>
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Zoogdieren	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Zoogdieren	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton (Triturus) vulgaris</i>
Amfibieën	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
Amfibieën	Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>

